

СТРАТЕШКИ ПЛАН

на одделението за внатрешна ревизија во

ИНСПЕКЦИСКИ СОВЕТ

за периодот

2022-2024

Декември, 2021 година, Скопје

Содржина

I. ВОВЕД	3
1.1. Преглед	3
1.2. Организациона структура и обем на работа на внатрешната ревизија	3
II. ПРЕГЛЕД НА ЦЕЛИТЕ И ПРИОРИТЕТИТЕ НА ИНСТИТУЦИЈАТА	4
2.1. Цели и приоритети на институцијата и институциите во надлежност	5
2.2. Очекувани промени во институцијата и институциите во надлежност	6
2.3. Состојба на системот за финансиско управување и контрола	6
III. ЦЕЛИ ЗА ЕДИНИЦИ ЗА ВНАТРЕШНА РЕВИЗИЈА	7
IV. ПОТЕНЦИЈАЛНИ ОБЛАСТИ НА РЕВИЗИЈА	8
V. ПРОЦЕНКА НА РИЗИК	12
5.1. Пристап до проценка на ризик	12
5.2. Фактори на ризик	13
5.3. Резултати од проценката на ризик за целите на стратешко планирање	13
VI. ПРИОРИТЕТИ ЗА РЕВИДИРАЊЕ ВО ПЕРИОДОТ	13
6.1. Врската на приоритетни области за ревизија со спроведената анализа	14
6.2. Листа на приоритетни области за ревидирање со распоред за ревидирање	16
VII. Кадровски потреби на единицата за внатрешна ревизија	16
VIII. АЖУРИРАЊЕ НА СТРАТЕШКИОТ ПЛАН И ВРСКАТА СО ГОДИШНИОТ ПЛАН	17
IX. ЗАКЛУЧОК	17

I. ВОВЕД

1.1. Преглед

Овој Стратешки план ги содржи најважните цели, приорите и активности на внатрешната ревизија во Инспекциски совет за периодот 2022-2024 година.

Целите и активностите на внатрешната ревизија се во согласност со целите и приоритетите на Инспекциски совет кои се дефинирани во Стратешкиот план на Инспекцискиот совет за периодот 2022-2024 година, а се однесуваат на целосно и доследно спроведување на законската регулатива за инспекциски надзор донесена во текот на 2019 година, спроведување на процесите на реформи во јавната администрација односно, реорганизација на инспекцискиот систем преку оптимизација на инспекциските служби за овозможување на ефикасно и ефективно и економично работење на истите, како и на сопственото доизградување и зајакнување на капацитетите за вршење на законските надлежности.

Стратешкиот план се базира на проценка на ризикот и е во согласност со Правилникот за начинот на извршување на внатрешната ревизија и начинот на известување за ревизијата („Службен весник на Република Македонија“ бр. 136/2010), Меѓународните стандарди за професионално извршување на внатрешната ревизија („Службен весник на Република Македонија“ бр. 113/2014), како и Насоките за подготовка на стратешки и годишен план за внатрешна ревизија објавени на веб страната на Министерството за финансии.

Стратешкиот план на внатрешната ревизија се однесува за период 2022-2024 година и претставува ажурирана верзија на претходниот Стратешки план за периодот 2021-2023 година и е во согласност со ажурираниот Нацрт стратешки план на Инспекциски совет за 2022-2024 година.

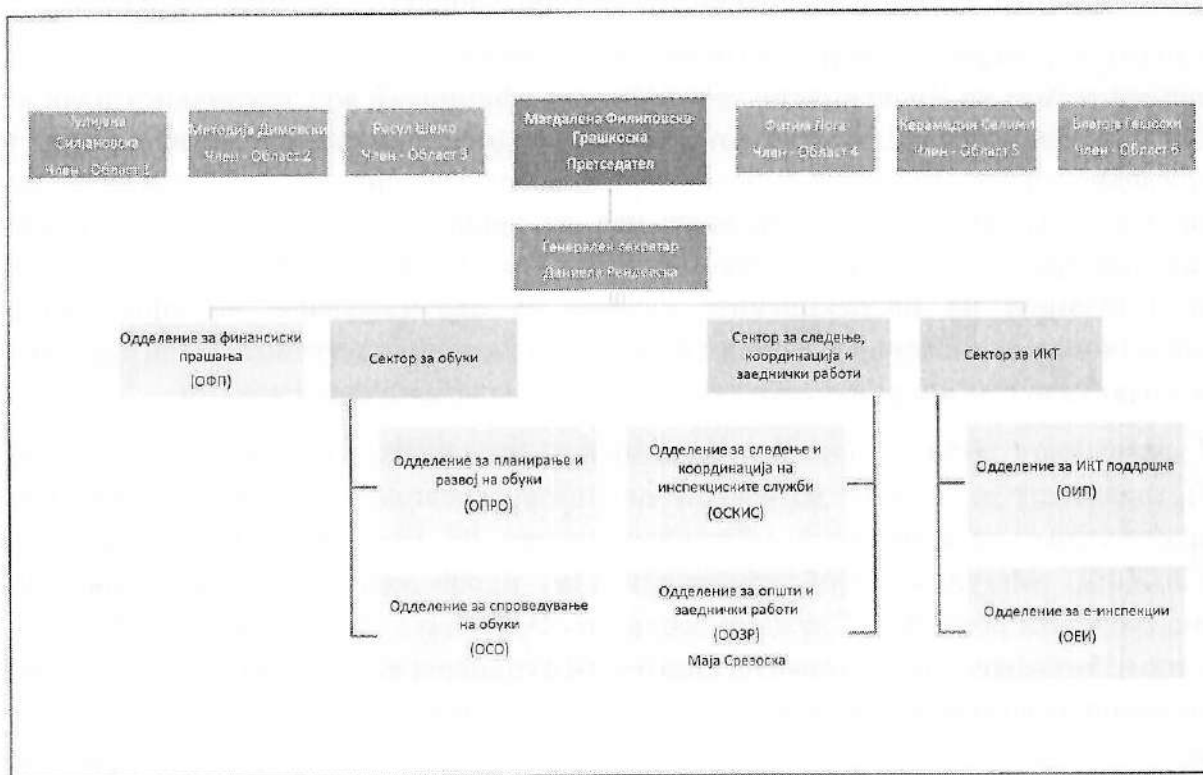
1.2. Организациска структура и опфат на работа на внатрешната ревизија

Внатрешната ревизија е независна активност на обезбедување уверување за раководството со проширување на нејзиниот опсег во кој се посветува поголемо внимание на обезбедувањето на уверување за раководството за ефикасно и ефективно користење на буџетските средства заедно со корисни препораки во случај кога тоа се смета за неопходно или побарано. Таа е воспоставена да одговори на потребите на менаџментот додека ја одржува своја независна и објективна улога и позиција. Таа помага субјектот да ги исполни своите цели, применувајќи систематски, дисциплиниран пристап за проценка и подобрување на работењето базирано на економичност, ефикасност и ефективност, постигнати во процесите на управување низ целиот Инспекциски совет.

Внатрешната ревизија со догово е ангажирана да врши услуги од областа на внатрешна ревизија во Инспекциски совет.

Внатрешната ревизија е ангажирана од 22 ноември 2017 година со потпишување на договор за давање на услуги од областа на внатрешната ревизија помеѓу Агенцијата за храна и ветеринарство и Инспекцискиот совет.

Слика1: Приказ на организациона шема на Инспекциски совет

Одделението за внатрешна ревизија спроведува внатрешна ревизија во сите организациони единици, програми, активности и процеси.

II. ПРЕГЛЕД НА ЦЕЛИТЕ И ПРИОРИТЕТИТЕ НА ИНСТИТУЦИЈАТА

Стратешкиот план за периодот 2021-2023 година е изготвен врз основа извршен преглед на целите и приоритетите на институцијата, како и состојбата на развиеноста на системот за финансиско управување и контрола. Прегледот се заснова на информациите собрани преку:

- анализа на целите на Стратешкиот план на Инспекциски совет;
- анализа на активности по предлог Буџет на Инспекциски совет;
- анализа на наоди по спроведени внатрешни и надворешни ревизии;
- анализа на годишен извештај за работа на Инспекциски совет;
- анализа на финансиски извештаи во надлежност на Инспекциски совет;
- согледување на функционални/хоризонтални активности и процеси во Инспекциски совет;
- Состаноци и разговори со надлежни во Инспекциски совет;

2.1. Цели и приоритети на Инспекциски совет

Инспекцискиот совет со Стратешкиот план за период 2022-2024 година има дефинирано 3 клучни приоритети:

1. Автоматизиран и дигитализиран систем за следење и координација на работата на инспекциските служби;
2. Одржлив и дигитализиран систем за стручно усовршување и обука на инспекторите во инспекциските служби; и
3. Инспекцискиот совет е клучен чинител во процесот на реформата на јавната администрација

Во функција на наведените приоритети се развиваат следните цели:

- 1.1 – Целосна усогласеност, поедноставување и хармонизација на материјалните закони со Законот за инспекциски надзор,
- 1.2 – Доследно спроведување на системот за планирање на инспекциски надзори врз основа на проценка на ризик и употреба на листите за проверка при вршењето на инспекциски надзори, во сите инспекциски служби на централно и локално ниво,
- 1.3 – Спроведување на дигиталната платформа „е-инспектор“ во сите инспекциски служби на централно ниво,
- 1.4 – Воспоставување на внатрешни стандардни оперативни процедури за преземање дејства и постапување по примени информации,
- 1.5 – Засилување на улогата на Инспекцискиот совет, особено во координацијата на инспекциските служби,
- 1.6 – Реорганизација и намалување на бројот на инспекциски служби и зголемување на пополнетоста на работните места за инспектори на најмалку 80%,
 - 2.1 – Континуирана надградба на платформата за електронско учење на кандидатите за инспектори на општинско и централно ниво, како и на инспекторите во сите инспекциски служби на централно ниво,
 - 2.2 – Спроведување на годишните програми за генеричка обука на инспекторите на централно ниво, како и на Програмата за интерактивна обука за стекнување со лиценца за инспектор,
 - 2.3 – Подобрување на имиџот на инспекторите во Република Северна Македонија со високо ниво на генерално познавање на предметните области и развиени вештини и компетенции на инспекторите и кандидатите за инспектори,
 - 2.4 – Воспоставување на професионална средина за обуки и јадро од високо професионални обучувачи инспектори,
 - 2.5 – Интензивирање на соработката со Државната комисија за спречување на корупцијата и Државната комисија за одлучување во втор степен во областа на инспекцискиот надзор и прекршочната постапка, во областа на континуирано стручно усовршување на инспекторите.

- 3.1 – Зајакнување на организациската поставеност на Инспекцискиот совет и целосно екипирање на сите сектори и одделенија,
- 3.2 – Воспоставување на програми за обука на вработените во Инспекцискиот совет, за систематско развивање на нивните вештини, знаења и однесување, потребни за исполнување на стратегиските приоритети и цели,
- 3.3 – Подобрување на активната транспарентност, отворени податоци за јавноста и поедноставен пристап до нив,
- 3.4 – Воспоставување на одржливи стратегиски партнерства и склучување на договори со релевантни заинтересирани страни, вклучувајќи меѓународни организации и асоцијации поврзани со инспекциските служби, инспекциски служби, министерства и други државни органи, стопански комори, невладини организации и донаторска заедница,
- 3.5 – Подигнување на свеста на граѓаните и на бизнис заедницата и обезбедено целосно разбирање (медиумско/јавно/политичко), за функцијата, улогата и значењето на Советот во процесот на реформата на јавната администрација,

2.2. Очекувани промени во институцијата и институциите во надлежност

Во Инспекциски совет се очекуваат промени во делот на зајакнување на кадровските капацитети, развој на софтверско решение за инспекциски служби, постапување по донесената нова регулатива за инспекциски надзор со цел овозможување на поддршка за непречено извршување на работата на инспекциските служби, унапредување на центар за обука на инспекторите, ажурирање на електронските бази на прашања од испитот за инспектор, развој на информациски систем за инспекциски надзор (е-инспекторати), пристапување кон меѓународни организации и асоцијации поврзани со инспекциски служби и развој на билатерална соработка, анализа на законите каде што е предвиден инспекциски надзор со цел нивна хармонизација и поедноставување на истите.

2.3. Состојба на системот на финансиско управување и контрола

Во Инспекциски совет систематизирано е одделение за финансиски прашања со три работни места (еден раководител на одделение, еден советник за буџетска координација и еден советник за буџетска контрола ex ante) од кои пополнето е едно работно место-советник за буџетска координација. Воедно, од службата за заеднички работи дополнително е ангажирано стручно лице за извршување на сметководствени работи, благајнички работи и пресметка на плата.

По извршена ревизија на успешност „Институционални капацитети на инспекторатите во Република Северна Македонија“ за период 2017-2019 година од страна на Државниот завод за ревизија донесен е заклучок дека за организација и функционирање на ефикасен инспекциски систем, непречено спроведување на процесот на вршење на инспекциски надзор, превентивно делување и преземање мерки за спречување и отстранување на неправилности и недостатоци, не се преземени сите мерки за спречување и отстранување на неправилности и

недостатоци, не се преземени сите неопходни мерки и активности од страна на надлежните институции во РСМ. За одговорните лица во Инспекциски совет се дадени следните мерки и активности за подобрување на успешноста во работењето:

-Донесување на Стратегија за развој на инспекциските служби во РСМ, како стратешки документ за развој на инспекциските служби во РСМ;

-Преиспитување на потребата од формирање на работни тела, во кои ќе учествуваат членови на инспекцискиот совет и раководните лица на инспекциските служби и решавање на проблемите од заеднички интерес;

-Водење на точни, ажурни и целосни податоци за бројот на издадени и активни лиценци на инспекторите во инспекциските служби и регистрите кои се предвидени со ЗИН и Правилникот за формата и содржината на регистрите;

-Кадровско екипирање на Инспекцискиот совет и на инспекторатите и инспекциските служби во РСМ;

-Имплементација и користење на електронскиот информатички систем со софтверско решение за инспекциските служби;

-Воспоставување на единствен електронски регистар (уписник на инспекторатите) кој ќе содржи податоци за целокупната постапка на инспекцискиот надзор;

-Спроведување на дополнителни генерички обуки на инспекторите во инспекторатите и инспекциските служби;

Од страна на Инспекцискиот совет континуирано се преземаат мерки и активности и се постапува по утврдените состојби од страна на државната ревизија.

III. ЦЕЛИ НА ЕДИНИЦИТЕ ЗА ВНАТРЕШНА РЕВИЗИЈА

Земајќи ги предвид целите и приоритетите на Инспекциски совет и институциите во надлежност, степенот на развиеност на финансиското управување и контрола, внатрешната ревизија во наредниот тригодишен период планира да го реализира следното:

1. Придонес во намалување на негативните наоди на надворешната ревизија во областа на внатрешна финансиска контрола.

2. Следење на спроведувањето на целосната примена на новиот Закон за инспекциски надзор

Оттука може генерално да нагласиме дека внатрешната ревизија е насочена кон давање на препораки за подобрување на системот на внатрешни контроли насочени кон подобрување, целосно и доследно спроведување на законската регулатива за инспекциски надзор, овозможување ефикасно, ефективно и економично работење и користење на буџетски средства за различни активности и програми.

Воедно одделението за внатрешна ревизија има за цел да ги следи препораките дали се спроведени или не, како и ефектите од спроведувањето на препораките и

обезбедување на независни, објективни и транспарентни информации за работењето на Инспекциски совет во соработка со високото раководство.

IV. Потенцијални области на ревидирање

Потенцијалните области на ревидирање утврдени се врз основа на целите и приоритетите на Инспекциски совет опфатени во точка 2.1 за период 2022-2024 година, а кои произлегуваат од утврдени заеднички хоризонтални процеси кои се спроведуваат во сите организациони единици од надлежност, а вклучувајќи ги процесите при реализација на буџетот согласно утврдената програма за администрација на Инспекцискиот советеот.

Според направените оценки на одделните организациони единици во Инспекциски совет можно е да се појават следните ризици:

-Во делот на **човечки ресурси**, недоволен кадровски капацитет за навремено и квалитетно завршување на зацртаните работни задачи во надлежност на Советот.

-Во делот на **воспоставување на софтверско решение за инспекциски служби со електронска распределба на надзори по инспектори, внесување на степени на сложеност на надзори, следење на реализација на надзори и генерирање на записници и решенија, следење на успешноста и генерирање на годишни оценки за инспекторите, генерирање на месечни планови, квартални полугодишни извештаи и други типови на извештаи, за секоја инспекциска служба, постои ризик од создавање услови кои доведуваат до неусогласеност меѓу инспекциски служби при вршење инспекциски надзор врз субјекти.**

-Во делот на **одржување на обуки на инспектори** постои ризик од отежнување на процесот на стручно усовршување на инспекторите, недоволни финансиски средства.

-Во делот на **регулативата за инспекциски надзор** постои ризик при донесувањето на сите подзаконски акти согласно Законот за инспекциски надзор („Службен весник на РСЦ“ бр.102/19) , поднесување на иницијативи за поведување на дисциплински постапки на инспектори, постапување по представки, издавање на лиценци на општински инспектори од страна на Инспекциски совет.

Како предлози за извршување потенцијални хоризонтални и вертикални ревизии според степенот на важност можат да се наведат следните области и активности на ревидирање:

За воспоставување на софтверско решение за инспекциски служби со електронска распределба на надзори по инспектори, внесување на степени на сложеност на надзори, следење на реализација на надзори и генерирање на записници и решенија, следење на успешноста и генерирање на годишни оценки за инспекторите, генерирање на месечни планови, полугодишни извештаи и други типови на извештаи, за секоја инспекциска служба потребно е следење на преземањи мерки

за набавка и развој на софтверско решение за инспекциски служби (е-инспекторати).

За воспоставување на системот за одржување на обуки за инспектори потребно е преземање на контролни мерки при спроведување на обуки во рамки на проектот „Модернизација на инспекциски служби“, но и за обезбедување на самоодржливост на Инспекцискиот совет во однос на можноста за организирање и спроведување на обуки за инспекторите.

За регулативата за инспекциски надзор да се преземат мерки за навремено донесување или измена и дополнување на подзаконските акти кои произлегуваат од новиот Закон за инспекциски надзор, поднесување на иницијативи за поведување на дисциплински постапки на инспектори, постапување по представки, издавање на лиценци на општински инспектори од страна на Инспекциски совет.

V. ПРОЦЕНКА НА РИЗИК

5.1. Пристап во утврдувањето на ризикот

Ризиците се утврдени на ниво на потенцијални области на ревидирање кои допринесуваат за остварување на најважните цели и приоритети кои што се утврдени и со Стратешкиот план на Советот, а на основа на планирани активности содржани во тековната 2022 година и планирани активности во наредните две години.

Како извори на информација максимално објективно проценување на ризиците користени се информации од проценетите ризици на Советот и анализирани се извештаите од Државниот завод за ревизија. Исто така земени се во предвид и слабостите на системите во одредени области во надлежност на Инспекциски совет. При проценка на ризиците користени се следните категории односно критериуми на ризици:

- финансиски критериум: кусок на средства за извршување на работи поради нивно непланирано одлевање за плаќање на извршни расходи, буџетски намалувања на потребни средства;
- работни: достапност на вработени, комунални неуредености (струја, вода, закуп), непостоење на превоз, дефекти на опрема, губење на залихи и материјали и слично;
- ИТ и комуникациски критериуми: губење на интернет, достапност на податоци, оштетени податоци, напади на вируси, уништени витални евиденции односно бази на податоци, немање бекап на податоци;
- регулаторни: не почитување на договорите, непочитување на одредени клучни законски одредби, неусогласености на прописи и казни од ЕУ;

-кадровски: губење на клучни обучени вработени (оставка, пензионирање и др), несреќи што може да ги вклучуваат вработените, недостиг на соодветни стручни и раководни лица, недостиг на вештини и квалификации; и

- репутациони: негативен медиумски публицитет, губење доверба на странки како последица на работни недостатоци.

5.2. Фактори на ризик

Во принцип за секој програм, систем или активност за кои е утврдена ризичност воедно вршена е проценка и на факторите на ризик кои биле присутни при проценка на значајностаефектот/влијанието и веројатноста од ризикот.

Како фактори на ризик земени се: финансиска материјалност, контролна средина, инхерентен ризик, сложеност на активности, обем на трансакции, обем на промени во однос на процеси, вработени, измени на закони и сл., поминато време од последна ревизија, препутациска и политичка осетливост, обучени вработени лица, доверба на раководството, поделба на должности во работните задачи, потенцијал за измама, степен на автоматизација и друго.

Внатрешната ревизија води сметка при разгледување на повеќе фактори на ризик односно врши комбинација на повеќе фактори на ризик како и согледување на нивната поврзаност и утврдување на нивното влијание и веројатност при проценката на ризиците.

5.3. Резултати од проценката на ризикот за потребите на стратешкото планирање со наведените фактори на ризици дадени се во прилог бр.1 на Стратешкиот план.

VI. ПРИОРИТЕТИ НА РЕВИДИРАЊЕТО ВО ПЕРИОДОТ 2021-2023

Врз основа на извршените анализи за потребите од изработка на Стратешки план, проценетата ризичност на потенцијалните области на ревидирање и по извршената консултација со раководството, утврдена е листа на приоритети на ревидирање за периодот 2022-2024 година.

6.1. Врска помеѓу приоритетните области за ревидирање со спроведените анализи

Табела 1: Врска на приоритетните области на ревизија со спроведените анализи и проценката на ризиците

ПРИОРИТЕТНИ ОБЛАСТИ ЗА РЕВИДИРАЊЕ	ЛИНКОВИ/ВРСКИ							ЦЕЛИ НА ВНАТРЕШНАТ РЕВИЗИЈА	
	Придонес на стратешките приоритети	Национална Програма за Реформи	Финансиска значајност	Управување и користење на ЕУ средства	Наоди на надворешната ревизија (ДЗР, Ревизорско тело)	Ниво на ризичност	Барање на раководството		Останато
1. Човечки ресурси и вклучување на трудот	X		X		X	висока	X		X
2. Воспоставување на софтверско решение за инспекциски служби со електронска распределба на надзори по инспектори, внесување на	X	X	X	X		висока	X		X

<p>степени на сложеност на надзори, следење на реализација на надзори и генерирање на записници и решенија, следење на успешноста и генерирање на годишни оценки за инспекторите, генерирање на месечни планови, полугодишни извештаи и други типови на извештаи, за секоја инспекциска служба</p>									
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

3.	Одржување на обуки на инспектори	X	X	X	X		X	висока	X		X
4.	Регулативата за Инспекциски надзор	X	X	X	X		X	висока	X		X

6.2. Листата на приоритетни области за ревидирање со распоред на ревидирање

Табела 2: Преглед на приоритетните области за ревидирање
за 2022-2024 година

ПРИОРИТЕТНИ ОБЛАСТИ ЗА РЕВИДИРАЊЕ		2022	2023	2024
1.	Човечки ресурси и вреднување на трудот			x
2.	Воспоставување на софтверско решение за инспекциски служби со електронска распределба на надзори по инспектори, внесување на степени на сложеност на надзори, следење на реализација на надзори и генерирање на записници и решенија, следење на успешноста и генерирање на годишни оценки за инспекторите, генерирање на месечни планови, полугодишни извештаи и други типови на извештаи, за секоја инспекциска служба		x	
3.	Одржување на обуки на инспектори	x		
4.	Регулативата за Инспекциски надзор			x
ВКУПНО РЕВИЗИИ		1	1	1

VII. КАДРОВКСИ ПОТРЕБИ НА ЕДИНИЦАТА ЗА ВНАТРЕШНА РЕВИЗИЈА

Согласно одредбите од Законот за јавна внатрешна финансиска контрола (Службен весник бр.90/09, 188/13 и 192/15) потребно е субјектот од јавниот сектор чиј просечен годишен буџет во последните три години не го надминува износот од 50 милиони денари внатрешната ревизија се организира со ангажирање на внатрешен ревизор/и од единица за внатрешна ревизија од друг субјект од јавниот сектор врз основа на договор склучен меѓу раководителите на двата субјекти од јавниот сектор, или ангажирање ревизор/и наведени во регистарот на внатрешни ревизори од членот 48 алинеја 7 на овој закон, при што во Инспекциски совет склучен е договор за давање на услуги за внатрешна ревизија со Агенцијата за храна и ветеринарство арх. бр. 03-1047/1 од 22.11.2017 година.

Во тригодишниот план се планира да се преземат активности за зајакнување на капацитетите на внатрешната ревизија со кои ќе се овозможи опфаќање на поголем број на процеси и системи за ревидирање со цел остварување на стратешките цели на одделението и целите на Инспекциски совет.

VIII. АЖУРИРАЊЕ НА СТРАТЕШКИОТ ПЛАН И ВРСКИТЕ СО ГОДИШНИОТ ПЛАН

Стратешкиот план се прегледува и ажурира секоја година со што би ги одразил релевантните промени до кои се доаѓа во целите, приоритетите и активностите на Инспекциски совет и резултатите на спроведените проценки на ризикот.

По завршувањето на третата година за периодот опфатен со овој Стратешки план, внатрешна ревизија ќе ја повтори сеопфатната проценка на ризикот.

Одговорното лице односно Претседателот ја одобрува секоја промена на Стратешкиот план.

Стратешкиот план е почетна основа за подготовка на Годишниот план за внатрешна ревизија.

IX. ЗАКЛУЧОК

Во текот на наредниот тригодишен период одделението за внатрешна ревизија ќе ги насочи своите активности кон:

- Зајакнување на човечките ресурси и административни капацитети за непречено извршување на функцијата на Инспекцискиот совет и на внатрешната ревизија;
- Подобрување на квалитетот на извршени ревизии и унапредување на ревизорската работа со континуирано усовршување на извршителите во одделението за внатрешна ревизија;
- Соработка со високото раководство и навремено известување за стратешките и оперативни случувања во Инспекциски совет, размена на останати информации, како и за утврдени директни и индиректни ризици при спроведување на надлежните активности по сектори и одделенија;
- Преземање на активности за навремено известување од страна на одговорните лица на ревидираната област за постапувањата по дадените препораки од конечните ревизорски извештаи;
- Унапредување на системот на следење на препораките дадени во ревизорските извештаи;
- Соработка со други единици за внатрешна и надворешна ревизија и со други релевантни институции во насока на размена на информации и усвојување на добри ревизорски практики;

-Подобрување на системот на интерни контроли при оправдана динамика при исплата на обврски кон добавувачи или економски оператори;

- Зајакнување на внатрешната контрола во процесот на собирање, одржување и издавање на податоци од базата на податоци во Инспекциски совет.

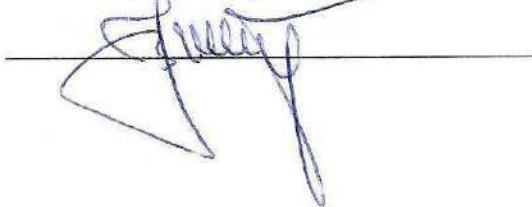
- Непречено спроведување на новиот Закон за инспекциски надзор.

Со планот се настојува објективно да се проценат проблематичните области при работењето на Инспекциски совет и спречување на настанување на ризици.

Датум: 16.12.2021 година

Раководителот на одделение за
внатрешната ревизија,

Виолета Јовановска

Претседател на Инспекциски совет,
М-р Магдалена Филиповска Грашкоска

